

Motion till riksdagen 2016/17:3695

av **Aron Modig m.fl. (KD)**

med anledning av prop. 2016/17:154 Begränsningar i föräldrapenningen för föräldrar som kommer till Sverige med barn

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår förslaget om att begränsa föräldrapenningen för föräldrar som bosätter sig i Sverige med barn som är äldre än ett år men yngre än två år.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att erbjuda nyanlända föräldrar svenskundervisning med barntillsyn och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen säkerställer tydlig information om övergångsreglerna till berörd grupp, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om olika åtgärder för att förbättra förutsättningarna för nyanlända, inklusive nyanlända föräldrar, att etablera sig på arbetsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

Begränsning av föräldrapenningen för föräldrar som kommer till Sverige med barn äldre än två år

Kristdemokraterna stöder den aktuella propositionen i fråga om att begränsa rätten till föräldrapenning för föräldrar som bosätter sig i Sverige med barn som är två år eller äldre. Denna begränsning är en del av den migrationspolitiska överenskommelsen från oktober 2015, som ingicks mellan regeringen och allianspartierna.

Förslaget innebär att föräldrar till barn som är äldre än två år när familjen bosätter sig i Sverige inte får lika många dagar med föräldrapenning som föräldrar till barn som är yngre än två år. Föräldraförsäkringen är i första hand tänkt att användas under barns första levnadsår. Det är också så försäkringen används. Under barns två första levnadsår använder föräldrar i genomsnitt 348 av de totalt 480 föräldrapenningdagarna. Med utgångspunkt i dessa faktum är det varken rimligt eller rättvist att föräldrar som bosätter

sig i Sverige med äldre barn får lika många dagar med föräldrapenning som föräldrar med nyfödda barn. Därför regleras denna överkompensation i och med den aktuella propositionen.

Kristdemokraterna är positiva till att föräldrar med gemensam vårdnad har rätt till hälften av föräldrapenningdagarna vardera. På så sätt betonas vikten av båda föräldrarna i barnets liv. Till skillnad från regeringen anser vi dock att föräldrapenningdagar fritt ska kunna överlåtas mellan föräldrarna på det sätt som de själva önskar. Vi vill således avskaffa kvoteringen i föräldraförsäkringen. Som en konsekvens av detta motsätter vi oss även att de begränsade föräldrapenningdagarna ska vara kvoterade.

Föräldrapenning för föräldrar till barn som är äldre än ett år

Kristdemokraterna motsätter sig däremot förslaget om att, utöver vad som ingicks i migrationsöverenskommelsen, begränsa föräldrapenningen för föräldrar som kommer till Sverige med barn som är endast ett år gamla. Vi anser att barn som är upp till två år är att betrakta som mycket små och därmed i stort behov av sina föräldrar för omsorg och anknytning. Därför bör det också finnas en hög flexibilitet, så att föräldrarna själva kan avgöra hur stor del av tiden de själva vill ha omsorgen om sina barn.

Barnombudsmannen och Svenska Läkarföreningen anför i sina remissvar på propositionen att föräldraförsäkringen har som huvudsakligt syfte ”att barnet ska kunna utveckla en nära och god kontakt med trygga omsorgspersoner”. Barnombudsmannen saknar ett tydligare barnfokus och resonemang utifrån ett barnperspektiv i förslaget. Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) påpekar i sitt remissvar att ”begränsningsregeln innebär mindre utrymme för anpassning utifrån varje enskilt barns behov eftersom antalet dagar med föräldrapenning minskar”. Kristdemokraterna anser att detta är särskilt viktigt när det gäller de allra minsta barnen.

Enligt propositionen tycks föräldrar som kommer till Sverige med mycket små barn ta ut färre föräldrapenningdagar än förväntat. En delförklaring uppges vara ”[...] att det för barn som kommer till Sverige är en högre andel som har föräldrar som inte ansöker om någon föräldrapenning alls. Detta påverkar genomsnittssiffrorna men är även värt att notera som fristående faktum.” Att begränsa antalet föräldrapenningdagar för föräldrar som bosätter sig i Sverige med så små barn som ettåringar riskerar därför att leda till att främst kvinnor ändå är hemma med barnet, fast utan någon ersättning och därmed utanför socialförsäkringssystemet. Det vore i sådana fall en sämre situation.

Som ett led i att underlätta för framför allt nyanlända kvinnor med små barn att etablera sig på arbetsmarknaden tidigare anser Kristdemokraterna att alla, oavsett om de har föräldrapenning eller inte, ska erbjudas barntillsyn vid svenskundervisning såsom sfi. Vi tror att fler då skulle delta i undervisningen, vilket såklart skulle vara positivt ur ett integrations- och etableringsperspektiv.

Tydlig information om övergångsreglerna

Begränsningsreglerna ska gälla föräldrar och barn som kommer från utlandet och som inte tidigare har bott i Sverige samt föräldrar och barn som flyttar tillbaka till Sverige

efter bosättning utomlands. Det kan också handla om barn som flyttar till Sverige men där en eller båda föräldrarna bor i Sverige sedan tidigare. Begränsningsregeln ska träda i kraft den 1 juli 2017 och omfatta alla i ovannämnda grupp som per detta datum inte tagit ut någon föräldrapenning för sitt barn.

Kristdemokraterna stöder de aktuella övergångsreglerna förutsatt att alla föräldrar som inte har nyttjat någon föräldrapenning före ikraftträdandet har blivit tydligt informerade om hur de ska göra för att få behålla sina dagar. LO, Barnombudsmannen och Inspektionen för socialförsäkringen understryker i sina remissvar vikten av att berörda föräldrar informeras om förändringen i tid, och Försäkringskassan konstaterar att det är en utmaning att nå fram med information om lagändringens konsekvenser. Kristdemokraterna vill därför betona att regeringen bör säkerställa att den berörda gruppen av föräldrar får information om de nya bestämmelserna i tid.

Bättre förutsättningar för nyanlända att etablera sig på arbetsmarknaden

I propositionen framgår: ”Arbetsförmedlingen och Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet, anger att det med befintlig statistik är svårt att bedöma i vilken utsträckning en begränsning av rätten till betald föräldraledighet kommer att påskynda deltagande i etableringsuppdraget, etableringen på arbetsmarknaden och i samhället i övrigt för nyanlända föräldrar.” Enligt propositionen delar också regeringen till viss del dessa remissinstansers bedömning. Att begränsa föräldrapenningen för nyanlända föräldrar kommer alltså troligen att ha endast begränsad inverkan på nyanländas, framför allt kvinnors, etablering på arbetsmarknaden.

För att möjliggöra en snabbare etablering på arbetsmarknaden för nyanlända kvinnor behöver, som flera remissinstanser påpekar, ett flertal åtgärder vidtas som inte berörs i denna proposition. Om inte begränsningarna i denna proposition kombineras med andra kraftfulla integrationsåtgärder riskerar de att endast leda till att nyanlända kvinnor fortsatt är hemma med sina barn, dock utan någon ersättning och därmed helt utanför socialförsäkringssystemet.

Kristdemokraterna har föreslagit att det införs introduktionsanställningar i syfte att möjliggöra lägre ingångslöner och därmed lägre trösklar in på arbetsmarknaden. Vi vill också utveckla RUT-avdraget för att fler jobb med lägre kvalifikationskrav ska växa fram. I vår budgetmotion har vi också anslagit stora satsningar på yrkesvuxenutbildningen.

Detta menar vi ska kombineras med att nyanlända som jobbar betalar lägre skatt genom att deras jobbskatteavdrag fördubblas. Dessutom har vi förslag om ett särskilt jobbskatteavdrag för föräldrar. Sammantaget gör dessa skatteförslag att nyanlända, och specifikt nyanlända föräldrar, har betydligt större incitament att gå från utanförskap till arbete jämfört med den politik som råder i dag.

För att nyanlända föräldrar ska kunna delta på arbetsmarknaden eller utbilda sig måste det finnas tillgång till barnomsorg av god kvalitet. Därför är det viktigt att det finns alternativ som passar det enskilda barnets behov och föräldrarnas olika önskemål. De allra flesta barn går i förskola och föräldrarna är nöjda med det. Men det ska vara möjligt att välja även andra alternativ, exempelvis familjedaghem eller annan pedagogisk omsorg. Familjedaghemmen kan tillhandahålla små barngrupper i

hemmiljö, något som passar framför allt mindre barn. Vi vill att kommunernas information gällande vilka barnomsorgsalternativ som finns ska förbättras och att skyldigheten att tillhandahålla familjedaghem skärps.

Tyvärr ser vi att regeringens politik på dessa områden går i rakt motsatt riktning, och det riskerar att stå Sverige väldigt dyrt framöver.

Aron Modig (KD)

Jakob Forssmed (KD)

Robert Halef (KD)

Tuve Skånberg (KD)

Penilla Gunther (KD)

Désirée Pethrus (KD)

Larry Söder (KD)